

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii Sztuki i Kultury WHiDK

Kierunek:

Ochrona dóbr kultury

Moduł:

moduł 1

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:**Dzieje doktryn konserwatorskich****Język:**

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot modułowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok II, semestr zimowy

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 3

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie z oceną

Prowadzący:

wykład: dr hab. Bogusław Krasnowolski, prof. UPJPII;

Koordynator sylabusu:

dr hab. Bogusław Krasnowolski, prof. UPJPII

Sylabus dostępny w ramach:

- [Dzieje doktryn konserwatorskich](#) [na kierunku:] [moduł 1](#) (Odk_m1), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, II rok, semestr zimowy
 - [prowadzący wykład:30h/zo/3ECTS]: dr hab. Bogusław Krasnowolski, prof. UPJPII;

Wymagania wstępne:

Zaliczenie przedmiotu: „podstawy konserwacji zabytków: teoria i praktyka” lub podobnych zajęć z zakresu opieki nad zabytkami na innej uczelni.

Cele:

Zapoznanie ze zmieniającymi się w historii postawami teoretycznymi (doktrynalnymi) wobec zabytków.

Treści kształcenia:

T.1 - Teoretyczne poglądy doby neoklasycyzmu, sentymentalizmu i romantyzmu a ich związek z poglądami estetycznymi i początkami naukowych badań sztuki (początkami historii sztuki); „upiększanie” i interpretowanie a pierwsze działania oparte na podstawach naukowych; kult zabytków jako element budowania tożsamości narodowej; specyficzny status „pamiętki narodowej” na ziemiach polskich w dobie niewoli narodowej.

T.2 - Purystyczna doktryna połowy i 2. połowy XIX w. a absolutyzacja znaczenia badań naukowych; rola Violet-le-Duca.

3. Kształtowanie współczesnego pojęcia konserwacji zabytków na przełomie wieków XIX i XX oraz na początku wieku XX a rozwój historii sztuki i przemiany w sztuce. Szczególna rola środowiska włoskiego (m. in. Camillo Boito) i wiedeńskiego (Aloes Riegl, Max Dvořák).

4. Rozwój postaw konserwatorskich i między-narodowa wymiana doświadczeń w międzywojennym dwudziestoleciu; Karta Ateńska.

5. Konsekwencje kataklizmów wojennych; Jan Zachwatowicz i teoretyczne uzasadnienie rekonstrukcji jako uprawnionej a nawet koniecznej metody działań w konsekwencji kataklizmów (zadośćuczynienie pamięci).

6. Sytuacja po II wojnie światowej; ICOM i ICOMOS; dalsza kodyfikacja zasad konserwatorskich (Karta Wenecka 1964 i inne dokumenty)

T.3 - Rozszerzenie pojęcia zabytku a potrzeby kształtowania współczesnej doktryny konserwatorskiej i nowego definiowania podstawowych pojęć.

Efekty kształcenia:**WIEDZA:**

W_1 Student identyfikuje i definiuje doktryny konserwatorskie i ich zmiany zachodzące w historii.

W_2 Student potrafi analizować konkretne działania konserwatorskie pod kątem ich zgodności z konkretną doktryną.

W_3 Student potrafi interpretować i oceniać konkretne, współczesne realizacje konserwatorskie pod kątem ich założeń programowych.

Metody i narzędzia dydaktyczne:

M.1 Wykład

M.2 Prezentacja multimedialna

M.3 Zajęcia terenowe

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną. Warunki zaliczenia: obecność na zajęciach, prawidłowe odpowiedzi na ustne pytania dotyczące problematyki prezentowanej podczas zajęć i zawartej we wskazanej literaturze, praca pisemna – charakterystyka i ocena wybranych prac konserwatorskich.

Lektury podstawowe:

Brandi C., Teoria restauracji, Warszawa 2006 [tłumaczenie z włoskiego];

Dettloff P., Odbudowa i restauracja zabytków architektury w Polsce w latach 1918-1939: teoria i praktyka, t. 1-2, Kraków 2007;

Frycz J., Restauracja i konserwacja zabytków architektury w Polsce w latach 1795-1918, Warszawa 1975;

Małachowicz E., Ochrona środowiska kulturowego, t. 1, 2, Wrocław 1981, 1982 (wydanie II poszerzone: Warszawa 1987);

Szmygin B., Kształtowanie koncepcji zabytku i doktryny konserwatorskiej w Polsce w XX wieku, Lublin 2000.

Lektury uzupełniające:

Badania i ochrona zabytków w Polsce w XX wieku. Materiały konferencji naukowej zorganizowanej staraniem Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej, Generalnego Konserwatora Zabytków i Towarzystwa Opieki nad Zabytkami w stulecie urodzin Profesora Jana Zachwatowicza w dniu 4 marca 2000 roku, red. Andrzej Tomaszewski, Warszawa 2000; tamże m. in.:

- Tomaszewski A., Wiek XX w konserwacji – konserwacja w XX wieku, s. 15-21;

Dzieło sztuki a konserwacja. Materiały LII Ogólnopolskiej Sesji Naukowej Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Kraków 20-22 listopada 2003, red. Dariusz Nowacki, Jerzy Żmudziński, Kraków 2004; tamże m. in.:

- Tomaszewski A., Ars perennis: autor – dzieło – restaurator, s. 13-31;

- Smetler I., Ewolucja sztuki wraz z koncepcją jej konserwacji – teraz i dawniej, s. 23-54;

Jakimowicz T., Violet-le-Duc i jego związki z Polską, „Ochrona Zabytków” 1966, nr 3, s. 3-12;

Kalinowski L., Max Dvořák i jego metoda badań nad sztuką, Warszawa 1974;

Majewski A., 3 kongresy: Paryż 1957, Wenecja 1964, Kraków – Warszawa 1965, Warszawa 1996;

Kurzątkowski M., Mały słownik ochrony zabytków, Warszawa 1989;

Piwocki K., Pierwsza nowoczesna teoria sztuki. Poglądy Aloisa Riegla, Warszawa 1970;

Rymaszewski B., Klucze ochrony zabytków w Polsce, Toruń 1992;

Szmygin B., Współczesna doktryna konserwatorska: stan obecny i perspektywa rozwoju, [w:] Doktryny i realizacje konserwatorskie w świetle doświadczeń krakowskich ostatnich 30 lat, red. B. Krasnowolski, Kraków 2011;

Zachwatowicz Jan, Ochrona zabytków w Polsce, Warszawa 1965.

Uwagi: